

SLAKKENZOMERTIJD

door

G.J. Boekschoten

Het klopt meestal: als het klein hoefblad bloeit lopen de wijngaardslakken weer. Dit jaar kon ik het herverschijnen van de wijngaardslakken in Rasquert precies dateren. Op zaterdag 28 maart zag ik drie totaal bemodderde beesten in de tuin. Gezien de stortregens in het lentebegin 1981 moet Helix pomatia in Noord Groningen inderdaad die dag zijn ontwaakt, anders had de regen hun huizen wel schoongespoeld. Op zondag 29 maart telde ik al dertig wijngaardslakken, waaronder een aantal juveniele dieren. Ze waren merkwaardigerwijze niet geïnteresseerd in malse blaadjes. De meeste bevonden zich op dode brandnetelstengels; enkele waren stammetjes van els en wilg opgekropen. Blijkbaar worden micro-epiphyten als eerste voedsel opgenomen.

Hoewel de tuin meer dan een hectare groot is, overwinteren de slakken alle langs een op zandbedding aangelegd schelpenpad en in de zuidelijke berm van een daaraan evenwijdig lopende droge sloot. Ze zijn vooral in de nazomer over de gehele tuin te vinden, maar weten zich nooit elders op het terrein te vestigen. Daardoor bedraagt de grootte van de populatie nu al tien jaar ongeveer honderd individuen. Dit kan heel goed komen doordat de bodem hier vrijwel uitsluitend uit stugge natte klei bestaat, die aan de oppervlakte enigszins is ontkalkt omdat er in geen honderd jaar is bemest. Aangezien de slakken zich niet alleen moeten ingraven voor het overwinteren, maar ook kuiltjes hebben te maken voor het leggen van de eieren, is de bodemgesteldheid van direct belang voor hun ecologie. Extra kalk lijken ze eveneens nodig te hebben; ik heb ze tenminste vaak genoeg zien knagen aan de blinkend witte kokels van het schelpenpad.

Ingegraven Cepaea nemoralis moet ook dit weekend zijn wakker geworden, getuige verscheidene bemodderde huisjes. Maar naaktslakken waren al eerder present. Boerenknoopjes hebben met de pissebedden meegesuft, en Helix arbustorum is zelfs al aan het minnekozen geslagen.